

Toelichting liedsuggesties

Eerste kolom

Datum en naam van de zondag volgens het Gemeenschappelijk Leesrooster.

Tweede kolom

1. introïtustekst volgens het Romeinse Missaal

2. introïtuspsalm volgens de lutherse traditie

De introïtustekst volgens het Romeinse Missaal wordt als eerste genoemd, want deze ordening toont veel overeenkomsten met het Gemeenschappelijk Leesrooster. Het laatste kent geen eigen introïtusteksten.

Derde kolom

Hier worden de gegevens van het Oecumenisch Leesrooster vermeld, eerst die volgens het Gemeenschappelijk Leesrooster, daarna het eventuele alternatieve spoor. In deze periode is dat het leesrooster van de oosterse orthodoxe kerk. Zie ook de toelichting hieronder.

Aan de gegevens van het Gemeenschappelijk Leesrooster is een zondagslied toegevoegd.

De zondagsliederen die niet in het Liedboek staan, zijn opgenomen in de aanvullende liedbundel 'Tussentijds'. Die liederen worden aangeduid met de afkorting 'T'.

Vierde kolom

In deze kolom staan mogelijke liederen, gekozen met het oog op de lezingen. Dezelfde afkortingen worden gebruikt als in de derde kolom. Achter 'ap' worden beurtzangen en berijmingen van de antwoordpsalm vermeld. Deze psalm kan natuurlijk ook uit het Liedboek gezongen worden. Als een gedeelte van een psalm als antwoordpsalm is aangegeven, worden hier de corresponderende strofen uit het Liedboek vermeld.

Dat liederen bij lezingen worden vermeld, wil niet zeggen dat deze liederen alleen maar na of bij deze lezingen gezongen kunnen worden. Ook een andere plaats in de liturgie is zeer goed mogelijk en soms zelfs beter.

Het orthodoxe rooster

In 2007 valt de paasdatum in de kerk van het westen en het oosten gelijk. Daarom is ervoor gekozen om voor de periode van Palmzondag t/m Pinksteren dit jaar een alternatief spoor aan te bieden met lezingen volgens de oosters-orthodoxe kerk. Dit leesrooster kent een drietal opvallende afwijkingen t.o.v. de roosters van de westerse kerk. Ten eerste zijn voor de zondagslezingen uitsluitend perikopen uit het Nieuwe Testament gekozen uit de Handelingen en het Johannes-evangelie. Deze lezingen worden in de liturgie ingeleid met psalmverzen: een responsoriale beurtzang voor het epistel (vergelijk het graduale of de antwoordpsalm) en een hallelujavers voor het evangelie. Deze psalmverzen zijn niet in het schema met liedsuggesties opgenomen. Op de pagina van de betreffende dag zijn deze gegevens te vinden in de linkerkolom. Voor de muzikale vormgeving van een hallelujavers met psalmtekst kan men gebruik maken van Liturgisch Gezang 56 in *Dienstboek I*.

Daarnaast is de evangeliecycle op Witte Donderdag en Goede Vrijdag opmerkelijk. Op beide dagen wordt de Matteüs-passie gelezen, hoofdstuk 26 op Witte Donderdag en hoofdstuk 27 op Goede Vrijdag, en deze lezing wordt onderbroken met enkele fragmenten uit de andere evangeliën. Op Witte Donderdag betreft dit het klassieke evangelie voor deze dag volgens de westerse traditie (Johannes 13) en een korte tekst uit Lucas 22, waarin staat dat het zweet van Jezus als druppels bloed op de grond viel. Op Goede Vrijdag wordt de Matteüs-passie onderbroken met het kruiswoord 'Heden zult gij met mij in het paradijs zijn' (Lucas 23,43) en over de soldaat die een lans stak in Jezus' zij en dat uit de wond bloed en water vloeide (Johannes 19,34). Het betreft hier een 'paradijselijke wond', zoals we dat ook op oude afbeeldingen kunnen zien. Zo staat in de *Biblia pauperum* (tweede helft 15^e eeuw) een afbeelding van de kruisiging waarop men ziet dat de soldaat een lans in de zij van Jezus steekt. Deze wordt geflankeerd door twee afbeeldingen: links de schepping van Eva uit de zijde van Adam en rechts Mozes die water uit de rotsen slaat (verg. Gezang 206 en 224!).

Tenslotte: op Paasmorgen wordt de proloog van het Johannes-evangelie gelezen, de tekst die de westerse kerk traditiegetrouw plaatst op Kerstmorgen. Enkele liederen leggen een opvallend verband tussen Johannes 1 en Pasen, o.a. *Zingend Geloven* 7, lied 34.

In de liedsuggesties bij de genoemde perikopen wordt getracht deze verbanden aan te geven.

Pieter Endedijk

Gebruikte afkortingen:

ot = lezing Oude Testament

ap = antwoordpsalm

ep = epistellezing

ev = evangeliëlezing

zl = zondagslied (voor nadere toelichting: zie 'In Orde' met het Oecumenisch Leesrooster 2004-2007, blz. 9).

ov = overige liederen voor deze zondag.

Afkortingen van liedbundels:

Ps = Psalm (berijmd Liedboek)

Gz = Gezang (Liedboek)

AK = Amsterdamse Katernen (deel/blz.)

AWN = Alles wordt nieuw (deel/liednummer)

C = Contrafacten

Can = Cantatorium (serie antwoordpsalmen)

DB = Liturgisch Gezang in Dienstboek I

Eva = Eva's Lied (deel/liednummer)

GvL = Gezangen voor Liturgie

KK = Voor de Kinderen van Korach (+ deel)

LL = Het lied op onze lippen (Tom Naastepad)

LvhB = Lieder van het Begin

MB = Muziekbladen bij Continuo (blz.)

OKG = Oud-Katholiek Gezangboek
PP = Petrus en Paulus-bundel
T = Tussentijds
THD = Tegen het donker (Sytze de Vries)
Tr = Zingende Gezegend (André Troost)
VH = Van harte brengen wij U lof (Jaap Zijlstra)
VLB = Verzameld Liedboek (Huub Oosterhuis)
VO = Voor onderweg (Henk Jongerius/Jan Raas)
WDL = Wij delen in uw leven (Gert Landman)
WG = Wisselende Gezangen
WL = Op de wijze van het lied (Hans Mudde)
ZG = Zingend Geloven (deel/liednummer)
ZJ = Zingt Jubilate (editie 2006)
ZLe = Zingen van het Leven
ZLi = Zingen van het licht